

Místní národní výbor Vrhavěč

(1922) 1945-1957

Inventář

EL NAD č.: 107

AP č.: 475

Jana Zímová

Tachov 2017

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu.....	6
III. Archivní charakteristika archivního fondu.....	7
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu.....	8
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky.....	9
Seznam použitých pramenů a literatury.....	10

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk.....	12
Příloha č. 2: Seznam předsedů MSK a MNV Vrhavěč v letech 1946-1957.....	13
Příloha č. 3: Seznam členů MSK a MNV Vrhavěč v letech 1946-1957.....	14
Příloha č. 4: Struktura archivního fondu.....	16
Inventární seznam.....	17

Úvod

I. Vývoj původce archiválií

Původci archivního fondu jsou:

Gemeindeamt Worhabschen (Obecní úřad Vrhaveč) (30. června 1922-1945)

Místní správní komise Vrhaveč (6. ledna 1946-21. června 1950)

Místní národní výbor Vrhaveč (22. června 1950-19. května 1957)

Obec Vrhaveč, ležící cca 2,5 km severovýchodně od Kostelce, náležela od roku 1945 do konce ledna 1949 do politického a soudního okresu Stříbro. Správní obvod MSK a MNV se shodoval s katastrálním územím obce Vrhaveč. Od 1. února 1949 do 30. června 1960 obec patřila do reorganizovaného okresu Stříbro a teprve s účinností od 1. července 1960 byla přesunuta do okresu Tachov.

Úřadovna MSK i MNV se nacházela v čp. 27.

Národní výbory byly zřízeny po druhé světové válce jako správní orgány obcí a vyšších územně správních celků. Nahradily tak od roku 1850 fungující obecní úřady, resp. úřady vyšších územně správních celků. Právní základ jejich existence byl položen ústavním dekretem presidenta republiky ze dne 4. prosince 1944 o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění, na nějž navazovalo vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů. Poté následovaly stovky dalších norem, které určovaly podmínky a pravidla pro fungování národních výborů, jejich složek, zřizovaných organizací atd. Éra národních výborů byla uzavřena v roce 1990, kdy došlo ke znovuobnovení obecních úřadů, resp. zřízení dalších úřadů pro správu vyšších územně správních celků.

Shora uvedené vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, částečně pozměněné vládním nařízením č. 44/1945 Sb., o rozsahu působnosti národních výborů, určovalo, že se v každé obci měl ustavit místní národní výbor. Vnitřní složení, pravomoci, hospodaření, vedení a podepisování některých druhů písemností určovala Směrnice ministerstva vnitra č. 6 ze dne 19. května 1945 uveřejněná v Úředním listu republiky Československé a navazující Prozatímní organizační řád místních národních výborů z roku 1947. Tyto dokumenty rozlišovaly národní výbory na volený sbor složený z členů národního výboru, jeho složky (rada, předseda, referenti, komise) a úřad národního výboru.

Národní výbory byly definovány jako orgány zastupitelské a orgány veřejné správy, které v obvodu své působnosti spravují všechny veřejné záležitosti, pokud nejsou spravovány jiným veřejným orgánem. Ve věcech státní správy byly národní výbory podřízeny vládě a zároveň byla uplatněna podřízenost národního výboru nižšího stupně národnímu výboru vyššího stupně. Stanovení vnitřní organizace a způsobu, jakým mají národní výbory vykonávat svou působnost, byly v pravomoci ministra vnitra. Dnem ustavení místního národního výboru zaniklo obecní zastupitelstvo, obecní úřad se stal úřadem místního národního výboru a prováděl veškerá jeho rozhodnutí a opatření.

Pro dočasnou správu obcí, v nichž pro převážnou většinu obyvatelstva státně nespolehlivého, tj. zejména v pohraničí, nemohl být ustaven místní národní výbor, byly podle § 6 vládního nařízení č. 4 ze dne 5. května 1945 jmenovány okresními národními výbory,

resp. okresními správními komisemi místní správní komise, jejichž pravomoci byly stejné jako pravomoci místních národních výborů. Místní správní komise měly mít 3 až 6 jmenovaných členů, rovněž předseda místní správní komise byl jmenován, nikoliv volen.

Prvním úředníkem spravujícím obec Vrhavč se stal Alois Havel (poštovní asistent, t.č. šafář na velkostatku), který byl ustaven dočasným komisařem nad správou obce v září 1945. K ustavení Místní správní komise v obci Vrhavč došlo dne 6. ledna 1946. Za předsedu byl navržen a schválen dosavadní komisař Alois Havel. Ze zápisu ze schůze MSK ze dne 10. dubna 1946 vyplývá, že ten den došlo k „rozpuštění dosavadní MSK ve Vrhavči“ a k ustavení nové MSK. Předsedou byl zvolen opět A. Havel. Ostatní členové MSK a později MNV viz příloha č. 3.

Místní správní komise měly být nahrazeny místními národními výbory na základě výsledků voleb do Ústavodárného národního shromáždění podle § 1 a § 11, odst. 2 vládního nařízení č. 120/1946 Sb., o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do ústavodárného Národního shromáždění, ze dne 27. května 1946. Hlavním kritériem pro vznik místního národního výboru byl počet 50 platných voličských hlasů v obci. Pokud počet platných hlasů nedosáhl tohoto počtu, fungovala v obci i nadále místní správní komise nejdéle do roku 1950, kdy byla na základě vládního nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů, přeměněna na místní národní výbor. Ve Vrhavči se voleb zúčastnilo 18 oprávněných voličů, takže v obci i nadále působila místní správní komise.

Na základě výsledků voleb do Ústavodárného národního shromáždění, konaných dne 26. května 1946, došlo ke změnám ve složení MSK ve Vrhavči. Volba nové MSK proběhla 31. srpna 1946. Nově navržené členové MSK s předsedou Františkem Hájkem však byli jmenováni ONV ve Stříbře až 17. března 1947. Současně byla ustavena rolnická komise, místní osvětová rada a byl zvolen zásobovací referent. Ustavení obecní finanční komise se uskutečnilo 29. prosince 1946, ustavení mimořádné vyživovací komise 26. prosince 1947 (viz příloha č. 3).

Až do vydání ústavního zákona č. 150/1948 Sb., Ústavy Československé republiky, měly dosavadní právní normy týkající se národních výborů prozatímní charakter. V Ústavě 9. května byly NV definovány jako „nositelé a vykonavatelé státní moci v obcích, okresích a krajích“ a jejich existence byla právně zakotvena jako nedílná součást státního zřízení ČSR. Zcela novým prvkem bylo zavedení principu volitelnosti NV (naplněného ovšem až v roce 1954); do té doby byli jejich členové jmenováni příslušným ONV na návrh Národní fronty.

Na základě reformy provedené zákonem č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení, byl od 1. ledna 1949 zřízen kraj Plzeňský, jehož součástí se stala i obec Vrhavč. Zároveň byla vládním nařízením č. 3/1949 Sb., o územní organizaci okresů v českých zemích, provedena územní reorganizace okresů. Od 1. února 1949 byla obec součástí nově vymezeného okresu Stříbro.

V souvislosti s realizací zákona č. 268/1949 Sb., o matrikách, byla v jednotlivých okresech Plzeňského kraje určena sídla matričních obvodů a stanoven jejich územní rozsah. Obec Vrhavč spadala od 1. ledna 1950 do matričního obvodu Vlkyš. V souvislosti se sloučením obce Vlkyš s obcí Sekyřany a následným přesunem Vlkyše do okresu Stod (od 17. května 1954) došlo i ke změně matričních obvodů. Obec Vrhavč nově náležela do matričního obvodu Kostelec. Od zrušení matričního obvodu v Kostelci (k 1. červenci 1960) místní část Vrhavč náleží do matričního obvodu Kladruby.

K přeměně MSK na MNV došlo teprve při reorganizaci v červnu 1950. Reorganizace MNV ve Vrhavči proběhla podle § 27 odst. 1, vládního nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů. V obci v té době žilo 79 obyvatel. MAV NF ve Vrhavči bylo navrženo 9 členů MNV, kteří byli jmenováni ONV ve Stříbře dne 21. května 1950. Na ustavující schůzi konané dne 22. června 1950 byl předsedou MNV zvolen opět F. Hájek. Ustavující schůze se zúčastnil instruktor pro reorganizaci újezdní tajemník František Kural. KNV v Plzni na návrh ONV ve Stříbře teprve dodatečně snížil výměrem ze dne 27. června 1950 počet členů MNV a rady z 15 na 9, resp. 3 členy rady, z důvodu nedostatku kádrů pro lidovou správu.

Vládním nařízením č. 119/1951 Sb., o tajemnících místních národních výborů, byla upravena působnost tajemníků MNV jako jejich plně uvolněných funkcionářů; ustanovit a odvolat je mohlo plénum na návrh ONV. Tajemník byl výkonným orgánem MNV a za svou činnost odpovídal jeho předsedovi a radě, řídil se jejich pokyny a současně byl odpovědný radě, předsedovi a tajemníkovi nadřízeného ONV, kteří rovněž usměrňovali jeho práci. Zúčastňoval se všech schůzí pléna a rady a působil také jako politický a odborný poradce i pomocník MNV, a to zejména v oboru zemědělské výroby; podrobnější popis jeho působnosti je uveden v ustanoveních písm. a) – f) odst. 1 § 3 výše uvedeného vládního nařízení. Od 13. května 1953 je v zápisech uváděn místní tajemník Václav Heis.

Předseda MNV F. Hájek dne 3. května 1953 zemřel a novým předsedou MNV byl zvolen dne 26. května 1953 František Svoboda.

Do existence národních výborů pak významně zasáhl až ústavní zákon č. 12/1954 Sb., o národních výborech a na něj navazující zákony a vládní nařízení č. 13/1954 Sb., o národních výborech, č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů a č. 23/1954 Sb., o organizaci výkonných orgánů národních výborů. Dosavadní struktura národních výborů zůstala těmito normami v podstatě nedotčena.

Podle § 3, odst. 5 zákona č. 13/1954 Sb., o národních výborech, se volil do místních národních výborů 1 člen nejméně na 100 obyvatel a nejvýše na 200 obyvatel podle velikosti obce. V obcích do 900 obyvatel se volilo 9 členů. Místní národní výbory se měly scházet ke svým zasedáním nejméně jedenkrát za měsíc (§10). Rada národního výboru se skládala z předsedy NV, jeho náměstka, popř. náměstků, tajemníka a ostatních členů rady. Všichni členové rady byli voleni národním výborem na jeho prvním zasedání. Národní výbor mohl svou radu i její jednotlivé členy kdykoli odvolat.

Podle zákona č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, byly 16. května 1954 uskutečněny první volby členů národních výborů všemi občany, majícími volební právo. Volební období bylo stanoveno na tři roky.

Ještě před volbami došlo ve Vrhavči, dne 18. března 1954, k hlasování o sloučení obce s obcí Radějovice. Přestože bylo sloučení obyvateli schváleno, již 28. března 1954 bylo oznámeno, že obce sloučeny nebudou a ve Vrhavči musela být vyhotovena kandidátka pro volby do MNV.

Do voleb v květnu 1954 bylo navrženo 9 členů MNV. Jak vyplývá ze zápisu o hlasování a sčítání hlasů, byli všichni kandidáti zvoleni. Na ustavující schůzi nově zvoleného MNV konané 24. května 1954 byl předsedou zvolen opět František Svoboda a tajemníkem Zdeněk Škrábek. Následovala volba komisí – zemědělské, trestní, finanční, bezpečnostní a zdravotní. Účetní evidenci a pokladní službu vedl Josef Koutský st. Záhy po volbách (30. června 1954) předseda MNV rezignoval, neboť většina členů MNV a komisí nepracovala.

Situaci řešil na veřejné schůzi ve Vrhavči zástupce ONV ve Stříbře s. Dudek. František Svoboda nakonec s funkcí předsedy souhlasil, ale za podmínky, že každý předseda komise si ručil za svůj resort sám.

V roce 1955 se odstěhoval z obce tajemník MNV Zdeněk Škrábek a na základě této skutečnosti byly provedeny doplňovací volby do MNV dne 24. července 1955. Dne 28. července 1955 byl novým tajemníkem zvolen Josef Koutský ml. Zástupce ONV s. Beneš kriticky zhodnotil činnost a práci MNV. Nejhorší situace byla v letních měsících, kdy se členové MNV věnovali práci na svém hospodářství a činnost MNV šla stranou.

V prosinci 1956 se opět začala projednávat otázka sloučení obce Vrhavče s Ostrovem u Stříbra nebo Radějovicemi. Zástupce ONV s. Nosek vysvětlil důvody spojení obcí a to hlavně z finančního hlediska (v obci byl malý počet obyvatel a tím i pracovní síly). Nakonec bylo usneseno, že obec nebude sloučena, ale bude zřízen společný MNV pro obce Vrhavče a Ostrov u Stříbra se sídlem v Ostrově u Stříbra. Stalo se tak na základě usnesení KNV v Plzni ze dne 29. března 1957. Tato změna vešla v platnost sice od 20. května 1957, ale prakticky uplatněna byla již při volbách, které se konaly dne 19. května 1957 v souladu se zákonem č. 11/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o volbách do národních výborů, kdy do ostrovského MNV volili i občané Vrhavče.

S účinností od 1. července 1960 došlo na základě zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, k reorganizaci okresu Tachov, do něhož byly zahrnuty nejen obce stávajícího okresu Tachov, ale i část obcí náležejících dosud pod správu ONV Stříbro, ONV Mariánské Lázně a ONV Horšovský Týn. Zároveň došlo k reorganizaci krajů a sloučením Plzeňského a Karlovarského kraje vznikl kraj Západočeský.

Zároveň byl s platností od 1. července 1960 zrušen společný MNV pro obce Ostrov u Stříbra a Vrhavče a Vrhavče byla k Ostrovu u Stříbra definitivně připojena jako osada.

V rámci dalších územních změn obcí v okrese Tachov se na začátku roku 1976 začala projednávat mj. i otázka sloučení obce Ostrov u Stříbra s obcí Kostelec. Od 30. dubna 1976 byla obec Ostrov u Stříbra s částmi Popov a Vrhavče sloučena s obcí Kostelec. Toto územně správní uspořádání trvalo do 31. prosince 1979, kdy došlo na integraci obce Kostelec včetně Vrhavče a dalších osad k MNV Kladruby. Opětovně byla obec Kostelec s původními částmi, tj. i Vrhavčí, osamostatněna k 1. lednu 1989 a toto uspořádání trvá doposud.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dokumenty MSK a MNV byly patrně ukládány ve spisovně, která byla v domě čp. 27 (viz inv. č. 32). Další spisy se pak jistě nacházely u funkcionářů MSK, resp. MNV, jak bylo v té době zvykem.

Místní národní výbor Vrhavče používal podací razítko pro základní evidenci spisů (viz dochované archiválie). Podací razítko neobsahovalo kolonku číslo jednacích, nýbrž kolonku značka, která byla vyplňována v souladu se zjednodušeným spisovým plánem, který byl přílohou kancelářského řádu pro MNV z roku 1948. Podle dochovaných podacích protokolů tak MNV činil nejméně v letech 1950-1953.

K první archivní odborné prohlídce spisů MNV Vrhavče došlo 27. března 1956 okresní archivářkou Bohuslavou Lohrovou. Ke skartaci byly předloženy spisy z let 1945-1954 s tím,

že písemnosti před rokem 1945 nebyly u MNV uloženy. Konkrétně se jednalo o knihy zápisů ze schůzí MSK a MNV z let 1946-1956 (dnes inv. č. 1 a 2), podací protokoly z let 1950-1956 (inv. č. 8-10) a spisy z let 1945-1954. Okresní archivářkou byly vybrány k trvalé archivní úschově tyto písemnosti: německý protokol o schůzích 1922-1938, 1946-1952 (inv. č. 1), jednací protokol z let 1950-1952 (inv. č. 8), hlavní knihy z let 1946-1947 (inv. č. 4 a 5), rozpočty obce a účetní uzávěrky 1946-1951 (inv. č. 19), „listinný materiál český“, „listinný materiál německý“ a voličský seznam z roku 1949 (inv. č. 11). Během této skartace bylo vyskartováno cca 100 kg papíru. Vybrané písemnosti byly s ohledem na absenci ukládacích prostor tehdejšího okresního archivu prozatím ponechány ve spisovně MNV, jak bylo v té době obvyklé.

Po získání prostor pro okresní archiv započala v roce 1957 B. Lohrová se stahováním písemností vybraných k trvalém archivní úschově. Dne 16. února 1957 byli osloveni i funkcionáři MNV Vrhavěč, aby vybrané písemnosti odeslali na adresu okresního archivu. Kdy se tak stalo, nelze zjistit, ale k 11. únoru 1958 již byly archiválie MNV Vrhavěč evidovány na EL JAF. Jaké množství archiválií z let 1945-1953 bylo v té době evidováno nelze zjistit, protože příslušné údaje byly ještě v roce 1958 přepsány novým stavem. Do kolonky EL JAF tématický popis bylo uvedeno standardní: „Hospodaření MNV. Materiál je mezerovitý. Dějiny obce“.

K dalšímu kontaktu s okresním archivem již do vzniku společného MNV nedošlo. Po jeho vzniku byla vykonána další odborná archivní prohlídka spisů tehdeším okresním archivářem Vladimírem Bystrickým. Prohlídky se zúčastnil rovněž bývalý předseda MNV Vrhavěč F. Svoboda. Ke skartaci byly předloženy „některé zbylé spisy“ z doby před rokem 1954, spisy z let 1954-1957, úřední knihy a evidenční pomůcky z let 1952-1957. Písemnosti vybrané k trvalé archivní úschově byly uloženy do doby svozu v kanceláři ČSSS.

Kdy došlo ke svozu vybraných archiválií, nelze zjistit, ale patrně se tak stalo ještě v roce 1958. Na EL JAF bylo poté evidováno 5 knih z let 1922-1957, 2 balíky z let 1922-1957 a 3 podací protokoly z let 1950-1954.

Při vnitřní revizi archivních fondů, prováděné postupně po přestěhování archivu do Tachova obsahoval fond, který byl mezitím nově adjustován, 2 kartony z let 1922-1957 (stav k 11. dubnu 2001). Tento stav byl potvrzen i při následné generální inventuře.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Před zahájením inventarizace byl archivní fond MNV Vrhavěč tvořen 2 kartony (ve kterých se nacházely i podací protokoly a úřední knihy) z let (1922) 1945-1957. Celková metráž činila 0,25 bm.

V rámci inventarizace archivního fondu MNV Vrhavěč byl zrušen archivní fond Honební společenstvo Vrhavěč EL NAD 201 z let 1948-1951 (0,02 bm), který byl tvořen 1 úřední knihou (obsahuje pouhé 3 zápisy) s vloženým zlomkem spisů a archiválie byly přesunuty do archivního fondu MNV Vrhavěč. Důvodem byla provázanost členů honebního společenstva s MNV a faktická správa honitby MNV. Archiválie Honebního společenstva byly původně uváděny na EL JAF MNV Vrhavěč, ale ještě v roce 1958 byly odděleny a vznikl samostatný archivní fond.

Při inventarizaci archivního fondu byly také prověřeny archiválie nástupnických MNV Ostrov u Stříbra a Kostelec. V dochovaných archiváliích však žádné archiválie MNV Vrhavěč nebyly nalezeny.

V archivním fondu MNV Vrhavěč nebylo provedeno vyřazení archiválií z evidencí NAD z důvodu přehodnocení významu.

Konečná metráž archivního fondu po pře manipulování, zrušení archivního fondu Honební společenstvo Vrhavěč a správném určení evidenčních jednotek činí 0,24 bm. V současnosti je archivní fond MNV Vrhavěč tvořen 7 úředními knihami, 3 podacími protokoly a 1 kartonem.

Dochované archiválie z roku 1945 (inv. č. 14, 15, 18 a 28) pocházejí ještě z činnosti končícího obecního úřadu, který fungoval pod dohledem dočasného komisaře A. Havla. Protože se jedná o archiválie vzniklé po osvobození republiky dokumentující poválečné události, byly ponechány ve fondu MNV.

Jako prius je v archivním fondu evidována kniha zápisů ze schůzí obecního zastupitelstva vedená v letech 1922-1938 (inv. č. 1). Protože v jejím vedení pokračovala v letech 1946-1950 i MSK a následně v letech 1950-1953 rovněž MNV byla kniha ponechána v archivním fondu MNV Vrhavěč.

Archivní fond byl uspořádán podle Návrhu metodického návodu pro uspořádání a inventarizaci archivních fondů místních národních výborů vydaného Archivní správou Ministerstva vnitra ČR a doplněn podle Metodického pokynu pro inventární zpracování archivních fondů národních výborů ve Státním oblastním archivu v Plzni č. j. SOAP/006-3120/2007. Formální zpracování bylo provedeno dle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek č. j. SOAP/006-0767/2010 s přihlédnutím k Metodickému návodu č. 1/2013 odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra č. j. MV-46913/AS-1/AS-2013.

Archivní fond MNV Vrhavěč náleží mezi mezerovitě dochované fondy místních národních výborů rušených v roce 1960. Chybí zápisy ze schůzí komisí (pokud byly vůbec vedeny), podací protokoly z let 1946-1949 a 1954-1957 a část spisů. Není známo, že by se nějaké dokumenty MNV Vrhavěč nacházely ve spisovně nynějšího Obecního úřadu Kostelec.

Fyzický stav archivního fondu není dobrý. Úřední kniha inv. č. 1 má poškozenou vazbu, v knize inv. č. 2 jsou vytrhané některé listy.

Jazykem fondu je čeština, němčina (inv. č. 1 a 14) a angličtina (inv. č. 14).

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond MNV Vrhavěč je sice mezerovitý, ale ve srovnání s ostatními archivními fondy MNV náleží mezi lépe dochované. Zápisy ze schůzí MSK a MNV pokrývající celé období jejich existence ilustrují fungování tehdejší samosprávy v obci po roce 1945. Významné jsou rovněž archiválie týkající se odsunu německého obyvatelstva, osídlování a státního občanství.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond MNV Vrhavěč uspořádala a archivní pomůcku sestavila Jana Zímová v červenci 2012 ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově, 3. září 2017

Jana Zímová

Seznam použitých pramenů a literatury

I. Prameny

Státní okresní archiv Tachov

Archivní fondy:

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 203, sign. I/20 g, kart. č. 28 Členové MSK (MNV) obce T – Z, 1945-1949.

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 203, sign. I/20 g, kart. č. 29 Seznamy členů MSK/MNV obce B – Z, 1945-1947.

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 203, sign. I/20 g, kart. č. 30 Seznamy členů MSK/MNV, 1945-1946, 1949.

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 203, sign. I/20 g, kart. č. 32 Evidence členů MNV obce N – Z, 1946-1953.

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 425, sign. 54, kart. č. 288 Reorganizace MNV, 1950-1952.

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 487, sign. 603, kart. č. 513 Volby – zápisy o hlasování jednotlivých MNV, 1954.

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 487, sign. 603, kart. č. 520 Doplnovací volby – jednotlivých MNV, 1954-1956.

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 543, sign. 603, kart. č. 706 Přehled o sloučení obcí, 1960.

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 547, sign. 129 Zápisy z revizí MNV obce T, 1955-1958.

Okresní národní výbor Tachov, sign. 129 Zápisy z revizí zrušených MNV obce R – V, 1956-1963.

Okresní národní výbor Tachov, sign. 604/1 Slučování obcí a změny hranic obcí 1952-1989.

Prameny tištěné

Sbírka zákonů republiky Československé – ročníky 1949, 1950, 1954.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé – ročníky 1945, 1948.

Sbírka zákonů Československé socialistické republiky – ročník 1960.

Seznam matričních obvodů v českých krajích. Praha : Ministerstvo vnitra, 1950.

Úřední list republiky Československé – ročník 1945.

Volby do ústavodárného Národního shromáždění dne 26. května 1946, část II. Volební výsledky podle obcí, sešit 2. Volební kraj V – VII Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, in: *Zprávy Státního úřadu statistického*, řada B, číslo 4 – 6, ročník XXVII. (1946) číslo 26 – 28.

II. Literatura

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka – JANÁK, Jan – DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích : od počátků státu po současnost*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk

AO – archiv obce

AP – archivní pomůcka

bm – běžný metr

č. – číslo

č. j. – číslo jednací

čp. – číslo popisné

ČSR – Československá republika

ČSSS – Československé státní statky

EL JAF – evidenční list Jednotného archivního fondu

EL NAD – evidenční list Národního archivního dědictví

ev. – evidenční

ev. jedn. č. – evidenční jednotka číslo

HJ – Hitler-Jugend

inv. č. – inventární číslo

JEP – jednotná evidence půdy

kar – karton

kart. – karton

KNV – krajský národní výbor

MAV NF – místní akční výbor Národní fronty

MNV – místní národní výbor

MSK – místní správní komise

NSDAP – Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei (Nacionálně socialistická německá dělnická strana)

NV – národní výbor

odst. – odstavec

ONV – okresní národní výbor

ppr – podací protokol

SA – Sturmabteilungen (úderné oddíly NSDAP)

sign. – signatura

SOAP – Státní oblastní archiv v Plzni

SS – Schutzstaffeln

ukn – úřední kniha

Příloha č. 2: Seznam předsedů MSK a MNV Vrhavěč v letech 1946-1957

jméno předsedy	ve funkci od	ve funkci do
Alois Havel	06. 01. 1946 (MSK)	30. 08. 1946
František Hájek	31. 08. 1946 (MSK)	21. 06. 1950
František Hájek	22. 06. 1950 (MNV)	03. 05. 1953 (†)
František Svoboda	26. 05. 1953	19. 05. 1957

Příloha č. 3: Seznam členů MSK a MNV Vrhavě v letech 1946-1957

Období 06. 01. 1946-30. 08. 1946

předseda MSK		Alois Havel
místopředseda MSK		Josef Novák
členové MSK		Václav Babuška
komise MSK	místní rolnická	V. Zeman (předseda), F. Hájek, V. Florián
	místní osvětová rada	J. Koutský (předseda), J. Novák (kulturní referent), V. Florián (knihovník)
změny ve složení MSK		František Hájek, Václav Florián (zásobovací referent), Václav Zeman (předseda rolnické komise), Josef Koutský (pokladník), Josef Novák (člen osvětové rady) zvoleni 10. 4. 1946

Období 31. 08. 1946-21. 06. 1950

předseda MSK		František Hájek
místopředseda MSK		Josef Král (od 31. 08. 1946 do března 1949)
členové MSK		Václav Florián (zásobovací referent), Václav Zeman, Josef Koutský (pokladník), Josef Novák (kulturní referent)
komise MSK	místní rolnická	V. Zeman (předseda), J. Novák, J. Koutský (od 31. 8. 1946)
	místní obecní finanční	Od 29. 12. 1946 Josef Novák (předseda), Karel Podbrdský, Miloslav Švamberk od 20. 4. 1948 Václav Dýzl (za odstěhovaného K. Podbrdského)
	místní osvětová rada	J. Koutský (předseda), J. Novák, V. Florián (knihovník)
	mimořádná vyživovací	Od 26. 12. 1947 Václav Florián (předseda), Josef Král, Miloslav Švamberk František Havel (nahradil M. Švamberka v roce 1948)
změny ve složení MSK		Josef Novák (přesídlil z obce v březnu 1949), místo něj Alexandr Zahradka (duben 1949)

Období 22. 06. 1950-23. 05. 1954

předseda MNV		František Hájek (zemřel 03. 05. 1953), František Svoboda (od 26. 05. 1953)
místopředseda MNV		Václav Zeman (náměstek předsedy)
tajemník MNV		Václav Heis (poprvé uváděn 13. 05. 1953)
členové MNV		Josef Koutský st., Anna Krajdlová, Josef Kolský, Václav Florián st., Václav Dýzl, Josef Koutský ml., Václav Florián ml.
komise MNV	žňová	A. Zahradka (předseda), F. Hájek, V. Zeman, V. Florián, J. Koutský, (ustavena 20. 7. 1951)
	finanční	J. Koutský st. (finanční referent)
	kulturní/ osvětová	A. Krajdlová (referentka školství, osvěty, tělovýchovy, práce, sociální péče a zdravotnictví), Z. Škrábek (osvětový referent od 17. 05. 1952, úsporný referent od 24. 08. 1952)
	sběrací	F. Havel, Josef Hinterholzinger st., A. Zahradka (od 24. 08. 1952)
	trestní	F. Hájek (předseda), F. Svoboda, V. Florián, J. Koutský st. (ustavena 08. 01. 1952)
	zemědělská	V. Florián st. (hospodářský referent)
změny ve složení MNV		Zdeněk Škrábek, František Havel, František Svoboda (zvoleni 17. 05. 1952), Anna Hájková a Jaroslav Zahradka (za V. Floriána a J. Koutského, kteří odstoupili zvoleni 22. 02. 1953)

Období 24. 05. 1954-19. 05. 1957

předseda MNV		František Svoboda
tajemník MNV		Zdeněk Škrábek (odstěhoval se z obce 10. 06. 1955), Josef Koutský ml. (od 28. 7. 1955)
členové MNV		Václav Zeman, Josef Koutský st., Alexandr Zahradka, Božena Hájková, Karel Svoboda, Václav Florián (člen rady), Barbora Hinterholzingerová
komise MNV	bezpečnostní	A. Zahradka (předseda), František Havel
	zdravotní	B. Hájková (předsedkyně), K. Svoboda
	finanční	J. Koutský st. (předseda), František Sychra
	trestní	Od 20. 11. 1954 V. Florián (předseda)
	zemědělská	V. Zeman (předseda), B. Hinterholzingerová
změny ve složení MNV		Josef Koutský ml. (doplňovací volby do MNV 24. 07. 1955)

Příloha č. 4: Struktura archivního fondu

- 1 Orgány národního výboru
- 2 Úřad národního výboru
 - 2/1 Úřední knihy
 - 2/1/1 Správní knihy
 - 2/1/2 Účetní knihy
 - 2/2 Spisový materiál
 - 2/2/1 Registraturní pomůcky
 - 2/2/2 Spisy
 - 2/2/2/1 Volby
 - 2/2/2/2 Organizace činnosti národního výboru
 - 2/2/2/3 Funkcionáři
 - 2/2/2/4 Vojenské záležitosti
 - 2/2/2/5 Evidence obyvatelstva
 - 2/2/2/6 Státní občanství
 - 2/2/2/7 Evidence a správa majetku
 - 2/2/2/8 Finanční hospodaření
 - 2/2/2/9 Plánování
 - 2/2/2/10 Výstavba
 - 2/2/2/11 Místní hospodářství
 - 2/2/2/12 Zemědělství
 - 2/2/2/13 Zemědělská výroba
 - 2/2/2/14 Zemědělská půda
 - 2/2/2/15 Zásobovací agenda
 - 2/2/2/16 Myslivost
 - 2/2/2/17 Vodní hospodářství
 - 2/2/2/18 Ochrana životního prostředí
 - 2/2/2/19 Zdravotnictví
 - 2/2/2/20 Sociální péče
 - 2/2/2/21 Školství

Inventární seznam

1 Orgány národního výboru

1	Kniha zápisů ze schůzí obecního zastupitelstva, MSK, pléna a rady MNV a veřejných schůzí
16. 07. 1922-16. 08. 1938
10. 04. 1946-únor 1953	(1922) 1946-1953	ukn 1
2	Kniha zápisů ze schůzí pléna a rady MNV, veřejných schůzí
08. 03. 1953-06. 05. 1957	1953-1957	ukn 2

2 Úřad národního výboru

2/1 Úřední knihy

2/1/1 Správní knihy

3	Kniha zápisů ze schůzí honebního společenstva (pouze 3 zápisy)	1948	ukn 3

2/1/2 Účetní knihy

4	Hlavní kniha	1946	ukn 4
5	Hlavní kniha	1947-1948	ukn 5
6	Hlavní kniha	1952	ukn 6
7	Hlavní kniha	1953	ukn 7

2/2 Spisový materiál

2/2/1 Registrurní pomůcky

8	Podací protokol
04. 01. 1950-08. 05. 1952	1950-1952	ppr 1
9	Podací protokol (Kontrolní záznam)
22. 05. 1952-23. 09. 1953	1952-1953	ppr 2
10	Podací protokol (Kontrolní záznam)
18. 06. 1954-22. 08. 1954	1954	ppr 3

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
2/2/2 Spisy			
2/2/2/1 Volby			
11	Voličské seznamy, výměr KNV na snížení počtu členů MNV a počtu členů rady MNV, jmenování člena MNV	1947-1954	kar 1
2/2/2/2 Organizace činnosti národního výboru			
12	Hlášení pro ONV, plány práce MNV, plán schůzí rady a pléna MNV, plány práce komisí – zemědělské, finanční a Výboru žen, prezenční listiny a oběžníky	1949-1957	kar 1
2/2/2/3 Funkcionáři			
13	Členové MSK, MNV a jednotlivých komisí	1949-1954	kar 1
2/2/2/4 Vojenské záležitosti			
14	Dotazníky pro příslušníky (zadržené, zajaté) německé armády a členy NSDAP a důstojníky SS, SA a HJ, péče o povolance	1945-1956	kar 1
2/2/2/5 Evidence obyvatelstva			
15	Seznamy Němců a říšsko-německých uprchlíků	1945-1946	kar 1
16	Odsun Němců (jmenné seznamy obyvatel německé národnosti určených k odsunu)	1946-1950	kar 1
2/2/2/6 Státní občanství			
17	Šetření a potvrzení o státní a národní spolehlivosti občanů, vydaná potvrzení o domovské příslušnosti občanů k žádostem o československé státní občanství, výměry o vrácení československého státního občanství, seznam osob německé národnosti bez československého státního občanství v roce 1951	1947-1951	kar 1

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
2/2/2/7 Evidence a správa majetku			
18	Seznamy a soupisy zabaveného majetku, soupisy inventářů, národní správa velkostatku Vrhaveč, nájemní smlouva na obecní domek čp. 27, řešení nákladů spojených s exhumací osob pohřbených ve zdejší obci	1945-1955	kar 1
2/2/2/8 Finanční hospodaření			
19	Rozpočty a účetní závěrky obce, poskytnutí finanční zápůjčky obci, kritika ONV na hospodaření MNV	1946-1953	kar 1
2/2/2/9 Plánování			
20	Akční programový plán obce, rozvržení pětiletého plánu	1948-[1955]	kar 1
2/2/2/10 Výstavba			
21	Elektrizace obce včetně dokumentace rozpočtů a plánů	1948-1951	kar 1
2/2/2/11 Místní hospodářství			
22	Změna doručovacího obvodu, uzavření hostince, námitky proti zřízení spořitelního jednatelství v Kladrubech	1954-1956	kar 1
2/2/2/12 Zemědělství			
23	Zemědělské družstevnictví – Státní statek Úlice farma Vrhaveč (socialistický závazek)	[1950]-[1957]	kar 1
2/2/2/13 Zemědělská výroba			
24	Zemědělská statistika (výkazy a sběrné listy osob trvale činných a pomáhajících v zemědělství, sběrné listy soupisů hospodářských zvířat, obecní přehledy o počtu ovocných stromů a keřů, sběrné listy o plochách osevu zemědělských plodin)	1950-1957	kar 1

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
25	Živočišná a rostlinná výroba (dotazník zemědělského plánování, hlášení o plnění zemědělských prací, plán zemědělské výroby)	1946-1957	kar 1
26	Veterinární opatření	1949	kar 1
2/2/2/14 Zemědělská půda			
27	Přídělové řízení, seznam osídlenců, kteří dostali dekrety o vlastnictví, rozhodnutí o odevzdání konfiskovaného nemovitého majetku obci, založení JEP v obci, dědické záležitosti, nová pozemková reforma – výkup půdy	1947-1956	kar 1
2/2/2/15 Zásobovací agenda			
28	Seznamy německých obyvatel a totálně nasazených pro výdej potravinových lístků	1945-1946	kar 1
2/2/2/16 Myslivost			
29	Volby honebního společenstva, pronájem honitby, zánik pachtovní smlouvy, honební pozemky, přičlenění k společenství honitby v Radějovicích, vyhlášky, utvoření nové myslivecké společnosti sloučením honebních okrsků Vrhavěč, Kostelec, Radějovice, Ostrov a Alfrédov	1948-1951	kar 1
2/2/2/17 Vodní hospodářství			
30	Potvrzení o počtu soukromých a veřejných studní v obci	1950	kar 1
2/2/2/18 Ochrana životního prostředí			
31	Hlášení o sběru odpadových surovin, složení místní sběrové komise	1952	kar 1
2/2/2/19 Zdravotnictví			
32	Zřízení stanice první pomoci v úřadovně MNV čp. 27	1950	kar 1

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
	2/2/2/20 Sociální péče		
33	Šetření sociálních poměrů občanů	1950	kar 1
	2/2/2/21 Školství		
34	Seznam mládeže, řešení stížnosti na Osmiletou střední školu v Heřmanově Huti	1950, 1957	kar 1

Název archivní pomůcky:	Místní národní výbor Vrhavěč
Značka archivního fondu:	MNV Vrhavěč
Časové rozmezí:	(1922) 1945-1957
Počet evidenčních jednotek:	11 (7 úředních knih, 3 podací protokoly, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	34
Rozsah v bm:	0,24
Stav ke dni:	7. září 2017
Zpracovatelka archivního fondu:	Jana Zímová
Zpracovatelka archivní pomůcky:	Jana Zímová
Počet stran:	23
Počet exemplářů:	5
Pomůcku schválil:	Mgr. Jan Edl dne 07. 09. 2017 čj. SOAP/090-0338/2017